

Ruth

Sa librun ati mabasa tamuy tungkul kan Ruth, gisay mangêd da babayi, buy tungkul sa kangêdan nakêm na sa ampu nay babayi ya si Naomi, buy nu parasaantu silan sinawpan kamag-anak la ya si Boaz sabitun nati ya mani asawa la.

Si Naomi buy ya asawa na ya si Elimelec mani Israelita sila ya nanugêl sa Bethlehem. Nuwa sabitun panawun layang sa bansa la, naku sila sa kaatag bansan Moab. Si Ruth taga Moab ya. Kabay kaatag ga layi na sa layi lan Naomi. Nuwa agyan parabaydu, tinangên un anak Naomi si Ruth. Pamakalibas dakun umnuy tawun, nati si Elimelec, ya asawan Naomi, buy nati êt ya asawan Ruth un ayin silan anak. Kabay naging masakit ya biyay un Naomi buy si Ruth gawan ayin nan manaysay kalla. Kabay naglêan si Naomi un muli sa Bethlehem. Dilag malasakit si Ruth gawan kakapad tan ampu na. Kabay inlakwanan Ruth ya sarili nan pamilya buy layi buy nakilaku ya kan Naomi.

Sabitun panawun abitu, ya mani nabal-u a la malyarin mapagmanay lutan asawa lay nati. Kabay pamakalatêng la sa Bethlehem, nangkap si Naomi un gisay narani ya kamag-anak la ya malyarin mangatbus kalla sa kabilyan lay masakit. Tagawan ya ugalin mani Israelita, nu nati yay gisay liyaki buy ayin yan anak, ya narani ya kamag-anak na sabay ya mag-asawan nabal-u na. Buy nu manganak ya babayi un anak ka liyaki, ya anak ka abiin ituwad yan anak buy tagapagmanan nunan asawa na. Sa paradi ya paralan, asê mitas ya lagyu buy lutan liyaki ya nati.

Si Boaz, sabay ya narani lan kamag-anak, buy gawan sa kangêdan na kallan Naomi buy Ruth, inatbus nay lutan Elimelec para kan Naomi, buy tinangên na si Ruth amên manganak sila para sa liyaki ya nati. Para êt baydu si Jesus, kaparisu yan gisay narani ya kamag-anak. Sabitun idi kitamu sa kasakitan buy marayu kan Bapan Namalyari, sinawpan na kitamu. Sên nati ya sa kurus, inatbus na kitamu sa kapangyarian un kasalanan buy in-udung na kitamu sa Namalyari.

1

Ya pagmalasakit Ruth kan Naomi

¹ Sabitun namaalay mani ukum sa Israel,^a inlumatêng bayduy sadyay layang. Kabay namitay gisay liyaki kaawyun nay asawa na buy luway anak nay liyaki ubat sa balayan Betlehem sa prubinsyan Juda amên manugêl sila sa kaatag bansan Moab. ² Ya lagyun liyaki, si Elimelec buy ya lagyun asawa na, si Naomi. Ya lagyun luway anak nay liyaki si Mahlon buy si Kilion. Si Elimelec buy si Naomi, mani layi silan Efrata ya manugêl sa balayan Betlehem sa Juda. Nuwa namita sila sa Betlehem buy napapakun sa Moab gawan sa sadyay layang.

³ Amêsên, nati si Elimelec. Kabay nabalag si Naomi kaawyun nay luway anak nay liyaki. ⁴ Nag-asaway mani anak na un mani babayi ya taga Moab. Napag-asawan gisay anak nay babayi ya naglagyun Orpah. Buy napag-asawan gisa pun na anak nay babayi ya naglagyun Ruth. Manugêl pun na pamilyan abiin sa Moab sa lalên mapuy tawun. ⁵ Pamakayari, nati êt silan Mahlon buy si Kilion. Kabay ayin nan anak si Naomi buy ayin asawa.

⁶ Kaban manugêl si Naomi sa Moab, nalêngê nay pinagpalan Panginuun ya mani tawu nay Israelita, ta pambiyang na silan mangêd da pupul. Kabay naglêan ya amên mag-udung sa Bethlehem, baydu sa Juda. Naglêan êt ya mani manuyang na amên makilaku kana. ⁷ Pamakayari, namita silan Naomi buy ya luway manuyang na sa bali la sa Moab buy nag-umpisan maku sa Juda.

⁸ Nuwa kaban mamita sila, sinabin Naomi sa luway manuyang na, “Mani anak, mag-udung kaw sa mani balin mani indu yu. Dayi magin mangêd da Panginuun kamuyu nu parasaantu kaw nagin mangêd sa mani asawa yu buy kangku.

⁹ Labayên dayin Panginuun ya makapag-asawa kaw manguman amên mabiyang kaw mangêd da kabilyan sa bayu yun pamilya.”

Amêsên, dinêp Naomi ya mani manuyang na bilang pagpatanda na kalla.

Nitatangis silan masnêg ¹⁰ buy sinabi la kan Naomi, “Kilaku kay kamu paudung sa mani kalayi mu.”

¹¹ Nuwa sinabin Naomi, “Mani anak, mag-udung kaw sa mani bali yu. Uysiyang makiawyun kaw ya kangku ta? Manganak kaku pun nayin mani anak ka liyaki ya magin mani asawa yu? ¹² Mani anak, mag-udung kaw sa mani balin mani mangatwa yu. A kina agyun mag-asawa ta tuwa kina. A ku man-umasan makapag-asawa ku pun. Agyan mag-asawa ku amêsên yabi, buy agyan nu manganak kakun mani anak ka liyaki, ¹³ maêtêng yu nayi silan dumagul buy a kaw nayi mag-asawan kaatag liyaki? Asê malyari ya abitu! Mani anak, mas malungkut

---

^a1:1 Sabitun panawun na abiin, mani ukum ya mamaala sa mani Israelita gawan ayin sila pun ari.

taku kaysa kamuyu gawan pinarusan nakun Panginuun!”

¹⁴ Pamakayari, nitangis nanguman masnêg silan Naomi buy mani manuyang na. Buy dinêp Orpah si Naomi bilang pagpatanda kana. Nuwa si Ruth tinakês nan naigêt ya ampu nay si Naomi gawan a na labay misyay kana.

¹⁵ Sinabin Naomi kan Ruth, “Elêwên mu, mag-udung nga si Orpah sa mani kalayi na buy sa mani namalyari na. Kilaku kayna kana.”

¹⁶ Nuwa sinabin Ruth kan Naomi, “Agana mu ipilit kangkuy lakwanan kata. Paulayan mukun kilaku kamu. Maku waku sa lugal la lakwên mu. Buy manugêl laku sa lugal nu saantu ka manugêl. Buy ibilang kuy sarili ku sa layi mu. Buy ya Namalyari mu, magin Namalyari ku êt. ¹⁷ Mati yaku sa lugal nu saantu ka mati. Buy ilbêng ngakun mani tawu sa lugal la abiin. Mangaku waku sa Panginuun ya manugêl laku kaawyun mu angga sa mati yaku. Nu a ku tupadên na pangakun ati, sêpat takun parusan Panginuun nabyat.” ¹⁸ Sên nalêngên Naomi ya sinabin Ruth, natandan nay taganan kalabay kilaku kana si Ruth. Kabay asina nagsabi si Naomi.

¹⁹ Pamakayari, insundu lan Naomi buy si Ruth ya pamita la papakun sa Betlehem. Sên inlumatêng silayna sa Betlehem, nakatêgag ga mani tawuy manugêl baydu buy nipapatang nga mani babayi. Sinabi la, “Sabay nayi si Naomi ya babayin ati?”

²⁰ Sinabin Naomi sa mani babayin abiin, “Agana yuku bêgên ‘Naomi.’ Bêgên yukun ‘Mara’ gawan sadyay lungkut ya dinyag kangkun Namalyari ya Makapangyarian.” ^{b 21} Sabitun namita ku sa Betlehem, dilag gakun malakêy mangêd da bagay. Nuwa intas kangkun Panginuun na mani bagay ya abiin. Kabay agana yuku bêgên ‘Naomi’ ta pinarusan nakun Panginuun ya Namalyari ya Makapangyarian buy binyanan nakun sadyay kasakitan.”

²² Kabay parabaysên na pag-udung Naomi sa Betlehem paubat sa Moab, kaawyun nay manuyang na ya si Ruth ya Moabita. Buy nilatêng sila sa panawun pamupul mani tawun sebada.

2

Nag-ubra si Ruth sa panggitnan Boaz

¹ Amêsên, dilag gisay mabandi buy panggalangên na tawu sa Bethlehem ya maglagyun Boaz ya kamag-anak Elimelec ya manan asawan Naomi.

² Gisay allu, nakisabi kan Naomi si Ruth ya Moabita. Sinabi na, “Paulayên mun maku waku sa mani panggitnan. Mamulut takun ulay sebaday mainabun mani tawuy mamupul un sebada. Mag-ubra ku sa ubatan mani tawuy mangêd kangku.”^c

---

^{b 1:20} Ya labay sabin lagyun Naomi, “matam-is”, nuwa ya labay sabin Mara, “sadyay lungkut.”

^{c 2:2} Sên mamupul ya mani Israelita un sebada o trigu, pawa lan mainabuy dakun umnuy ulay. Si abituy mani kalulu, bal-u, buy dayuwan sabay ya pantulutan lan

Sinabin Naomi kan Ruth, “Anak kuway, maku ka.”³ Kabay namita si Ruth buy naku ya sa panggitan. Nag-umpisa yan mamulut sa ubatan mani tawuy mamupul sebada buy pampulutun nay mani ulay sebada ya a la tinipun. Nuwa ya a na tanda ya pamulutan nan sebada sabay awêd ya panggitan Boaz ya kamag-anak Elimelec.

⁴ Amêsên, inlumatêng si Boaz ubat sa Betlehem. Sinabi na sa mani tawuy mamupul sebada, “Awyunan kaw dayin Panginuun!”

Buy sinabi la kan Boaz, “Pagpalên ka êt dayin Panginuun!”

⁵ Pamakayari, pinatang Boaz ya mamaalan mani mamupul sebada, “Magpamilyan babayin abiin?”

⁶ Nakitbay ya pinunu, “Ya babayin abiin, Moabita ya. Naku ya baydi ubat sa Moab kaawyun na si Naomi.”⁷ Sinabin babayin abiin kangku, ‘Paulayên mun mamulut takun mani ulay sa ubatan mani mamupul sebada. Buy paulayên mun manipun nakun sebada sa lugal nu saantu nakaptês sa mani sebada ya pinalut tan mani mamupul.’ Maranun naku sa panggitan ya babayin abiin buy namulut anggay nabay amêsên. Kay nagpaynawa yan pêrad sa sawung.”

⁸ Pamakayari, sinabin Boaz kan Ruth, “Anak kuway, lêng-ên muku. Agana ka maku sa kaatag panggitan amên mamulut sebada. Agana ka mita sa panggitan na ati. Baydi ka tana kaawyun na mani babayi ya mag-ubra para kangku.”⁹ Elêwên muy panggitan nu saantu mamupul ya mani tawuy mag-ubra para kangku, buy manunul ka sa mani babayi. Sinabi ku sa mani lawyaki ya agana ka dukpan. Nu mapêl-angan mu, minêm ka sa mani pamyanan ya pinakapnu lan lanêm.”

¹⁰ Kabay nagpalukub si Ruth kan Boaz bilang panggalang kana buy sinabi, “Uysiyang mangêd kaya kangku ta? Pakan kay dayuwan naku?”

¹¹ Nakitbay si Boaz kan Ruth, “Dilag nagsabi kangku tungkul sa kaganawan kangêdan ya dinyag mu para sa ampu muy babayi paubat sabitun nati ya asawa mu. Inlakwanan mu kanuy mangatwa mu buy ya lugal nu saantu ka in-anak. Buy naku ka sa lugal la ati amên manugêl kaawyun na mani tawuy a mu kilala.

¹² Pagpalên ka dayin Panginuun gawan sa mangangêd da dinyag mu. Buy matanggap mu dayi ya mangêd da gantimpalay ubat sa Panginuun ya Namalyarin Israel. Nagpakupkup ka kana, kaparisun pagpakupkup mani siwsiw sa palakpak indu la.”

¹³ Pamakayari, sinabin Ruth kan Boaz, “Kaka, isundu mu dayi kayêk ya panyag mun mangêd kangku. Agyan a ku kaawyun sa mani ipus mu, pinas-êy muy nakêm ku ta nagsabi kan mangangêd kangku.”

¹⁴ Amêsên, sên mangan na silan Boaz buy ya mani mamupul na, sinabi na kan Ruth, “Maku ka baydi buy mangan tinapay. Malyari mun isawsaw wa tinapay sa alak ka ati.” Kabay niknu si Ruth sa êtêb mani mamupul sebada. Pamakayari,

---

manipun un mani ulay ya mangainabu la.

binyanan Boaz si Ruth un pêrad da lasi ya insangay. Kinnan Ruth ya lasin abiin angga sa nabsuy ya. Buy dilag ya pun nitagan na mani lasi. ¹⁵ Sên nidêng si Ruth amên manguman mamulut sebada, in-utus Boaz ya mani lawyaki ya mag-ubra na, “Paulayên yun mamulut un sebada si Ruth agyan narani sa mani nakaptês ya ulay. Agana yu ya bawalên. ¹⁶ Buy mangwa kaw dakun umnuy mani ulay para kan Ruth ubat sa mani sebaday nakaptês ya pinupul yina. Inabu yuy mani ulay ya abiin sa luta amên pulutun Ruth. Agana yu ya tubagên sa panipun nan sebada.”

¹⁷ Kabay namulut si Ruth sebada sa panggitan na abiin anggan yabi.

Pamakayari, dinara nay natipun nay ulay buy nakakapitna yan sakun sebada.

¹⁸ Pamakayari, gintan Ruth ya sebada sa balayan. Buy nakit ampu nay si Naomi ya sebaday natipun na. Impakit êt Ruth kan Naomi ya kanên na natagan na buy indin na kana.

¹⁹ Pinatang Naomi si Ruth, “Saantu ka namulut sebada amêsên? Kansabêt panggitan? Pagpalên dayin Panginuun na tawuy nanawup kamu!”

Kabay sinabin Ruth kan Naomi ya tungkul sa liyaki ya magbandin panggitan nu saantu ya namulut sebada. Sinabi na, “Boaz ya lagyun liyaki ya nakalabay kangkun mamulut sa panggitan na.”

²⁰ Sinabin Naomi kan Ruth, “Pagpalên dayin Panginuun si Boaz! Mangêd ya sa mani tawuy nabyay pun buy sa nangamamati yana.” Sinabi êt Naomi kan Ruth, “Si Boaz, narani yan kamag-anak asawa kuy nati. Kabay gisa ya sa mani kamag-anak tamuy dilag karapatan mangatbus kantamu sa kabilyan tamuy masakit.”

²¹ Pamakayari, sinabin Ruth, “Sinabi êt Boaz kangku ya sêpat takun manugêl kaawyun na mani mag-ubra na angga sa mayarin pupulun ya kaganawan sebada na.”

²² Pamakayari, sinabin Naomi kan Ruth, “Anak kuway, mangêd nu kaawyun ka pun mani babayi ya mag-ubra para kan Boaz. Ta nu mag-ubra ka sa panggitan kaatag tawu, dat dukpan laka.”

²³ Kabay nanipun si Ruth un mani ulay ya nainabu mani mamupul angga sa mayari ya pamupul la un sebada buy trigu. Buy nangabyayan ya kaawyun na ampu nay babayi ya si Naomi.

3

Nanyawad si Ruth un sawup kan Boaz

¹ Gisay allu, sinabin Naomi kan Ruth, “Anak kuway, sêpat kun têkapên na liyaki ya mapag-asawa mu ya mangêd manaysay kamu. ² Nangun mag-ubra ka kaawyun na mani babayi ya mag-ubra para kan Boaz. Si si Boaz ya kamag-anak tamu, pan-itatap nay sebada amêsên yabi. ³ Kabay magpaluyu ka buy punwan mun pabangi ya lawini mu. Pamakayari, isulud muy pinakamangêd da yaming mu buy maku ka sa pamibalusbusan na. Nuwa agana mu paulayên na makit kan Boaz.

Mangêtêng ka angga sa mayari yan mangan buy minêm. ⁴ Nu mabêlêw wa si Boaz, êlêwên mun mangêd amên makit mu nu saantu ya nakakalêk. Nu nabêlêw wina, luwatên muy êwês^d ya idi sa bitis na buy malêk ka sa kabitisan na. Buy sabin na kamu nu sabêt ta daygên mu.”

⁵ Sinabin Ruth kan Naomi, “Daygên kuy kaganawan sinabi mu.” ⁶ Kabay naku si Ruth sa pamibalusbusan un Boaz nu saantu mamitatêp ya mani tawu. Buy dinyag nay kaganawan sinabin ampu nay babayi.

⁷ Sên pamakayarin nangan buy ninêm si Boaz, masaya ya buy nalêk ya nadani sa buntun sebada. Asê naêpêng, nakun nangimbêk si Ruth kan Boaz. Inluwat nay êwês ya idi sa mani bitis Boaz buy nalêk ya sa kabitisan na. ⁸ Sên limbanak kan yabi, nakatêgag si Boaz, ta naawingan nay siyan dilag gan babayi ya nakakalêk sa kabitisan na!

⁹ Pinatang Boaz ya babayin abiin, “Sisabêt ka?”

Nakitbay si Ruth, “Siku si Ruth. Tungkulan mun saysayên naku amêsên gawan ayin nay asawa ku buy sika ya narani ya kamag-anak na. Kabay takpan mukun palpal yaming mu amên ipakit ya tangênên muku. Sa parabaysên na paralan, maatbus muy pamilya yan sa kabilyan un kasakitan.”

¹⁰ Sinabin Boaz, “Anak kuway, pagpalên ka dayin Panginuun. Sabitun nuna mangêd ka sa ampu mun babayi, nuwa amêsên luyang ka pun mangêd kana buy sa pamilya na.^e A mu sinubukan ya mag-asawan kabataan na liyaki, mabandi man o magkasakit. ¹¹ Kabay agana ka malimu. Daygên ku para kamuy kaganawan inyawad mu kangku, gawan tandan kaganawan tawuy manugêl sa balayan kuy mangêd kan babayi. ¹² Nuwa agyan sikuy madani yun kamag-anak ya dilag tungkulan manawup sa pamilya yu, dilag kaw pun mas madani ya kamag-anak kaysa kangku. ¹³ Manugêl ka baydi amêsên yabi. Sa wasak maranun, pakisabyan kuy liyakin abiin ya kamag-anak tamu. Nu labay nan daygên ya tungkulan na kamu, mangêd. Nuwa nu a ya kalabay, sikuy manyag tungkulan ku kamu. Mangaku waku sa nabyay ya Panginuun ya sawpan kata. Kabay minggat ka baydin mabêlêw anggan maranun.”

¹⁴ Kabay nalêk si Ruth sa kabitisan Boaz anggan maranun. Nuwa nadêm pun, nimatay na si Ruth, amên a ya makilala, gawan sinabin Boaz, “Asê sêpat matandan mani tawuy dilag babayi ya naku baydi kangku.”

¹⁵ Sinabi êt Boaz kan Ruth, “Gêtan mu kangkuy balabal mu buy imakmak mu.” Pamakayari, binyanan Boaz ya balabal un Ruth un anêm na kilun sebada buy impabakay kana. Buy nag-udung si Boaz sa balayan.

---

^d3:4 Ya labay sabin, “luwatên na êwês” manyawad yan pallukup kan Boaz.

^e3:10 Ya kangêdan ya impakit Ruth sabitun nuna sabay ya pangawyun na kan Naomi paudung sa Juda. Buy ya kangêdan ya impakit na amêsên sabay ya pam-inan ulaga ya makapag-asawa yan nadani ya kamag-anak la.

¹⁶ Pamakayari, naku si Ruth sa ampu nay babayi. Pinatang Naomi si Ruth, “Anak kuway, nagpakun nay inlaku mu?”

Buy sinabin Ruth kan Naomi ya tungkul sa kaganawan dinyag Boaz para kana.

¹⁷ Buy sinabi pun Ruth, “Indin kangkun Boaz ya anêm ma kilun sebada buy sinabi, ‘Agana ka mag-udung sa ampu mun ayin kan gintan.’ ”

¹⁸ Pamakayari, sinabin Naomi, “Anak kuway, mangêtêng ka angga sa matandan mu nu sabêt ta malyari. Pilmin asê tunggên si Boaz anggan a na maipakapalay panyawadên mu kana.”

4

Napag-asawan Boaz si Rut

¹ Naku si Boaz sa pagtipunan mani tawu, narani sa pasbul balayan, buy niknu baydu. Pamakayari, si abituy mas narani ya kamag-anak ya sinabin Boaz kan Ruth, dinuman ya baydu. Kabay sinabin Boaz sa liyakin abiin, “Patêl lay, kaksaw ka baydi buy miknu.” Nagdani yaman na liyaki buy niknu.

² Pamakayari, sinabin Boaz sa mapuy mangatway mamunun balayan, “Miknu kaw baydi.” Sên nakaiknu silayna, ³ sinabin Boaz sa kamag-anak ya mangatbus, “Nag-udung ngana si Naomi ubat sa Moab. Ayin nay asawa nay si Elimelec, ya kamag-anak tamu. Buy amêsên, labay Naomi ya isaliw nay lutan Elimelec. ⁴ Naisip kuy sêpat kun sabin kamuy tungkul sa mani bagay ya ati. Kabay nu labay mun atbusun ya lutan abiin para sa pamilyan Elimelec, saliwin mu amêsên sa arapan mani mangatway mamunun balayan buy sa arapan kaatag tawu ya nakaiknu baydi. Nuwa nu a mu labay atbusun, sabin mu kangku. Bilang nadani ya kamag-anak, dilag kan karapatan ya atbusun muy lutan abiin. Siku, dilag gaku êt karapatan, nuwa kay ikalwa.”

Nakitbay ya liyaki, “Dali, atbusun ku.”

⁵ Pamakayari, sinabin Boaz, “Sa allun saliwin muy lutan abiin kan Naomi, sêpat mu êt tangênên si Ruth ya taga Moab. Si Ruth, asawa yan anak ka liyakin Elimelec. Nuwa nati yay abituy liyaki. Kabay tangênên mu si Ruth amên mabiyaw kaw anak para sa nuna nan asawa ya nati yana. Sa paradi ya paralan, manugêl ya layin liyaki ya nati buy asê mitas ya luta sa pamilya la.”

⁶ Sinabin mas narani ya kamag-anak, “Nu parabaydu, a kina atbusun na lutan abiin. Tagawan, nu tangênên ku si Ruth buy manganak yan anak ka lawyaki, ya mani anak ka abiin sabay silay makapagmana sa lutay sinaliw ku buy alwan ya mani sarili kun anak. Kabay atbusun muy lutan abiin para sa sarili mu. A ku madyag ga abiin.”

⁷ (Sa panawun na abitu, dilag naugalyan na mani tawuy manugêl sa Israel. Nu pinaulayan gisay tawu ya kaatag tawuy mangatbus sa luta, o nu nam-i ya gisay tawu un luta sa kaatag ga tawu, pan-itas nay sandalyas na buy idin nay abiin sa gisa

pun na tawu. Pamakayari, natandan kaatag mani tawu ya napagbandin gisay tawuy lutan abiin.)

⁸ Kabay sên sinabin narani ya kamag-anak kan Boaz ya “Sika tay mangatbus luta,” tambêng nan intas ya sandalyas na buy indin na kan Boaz.

⁹ Pamakayari, nagsabi si Boaz sa mani mangatway mamunun balayan buy sa kaatag mani tawu baydu. Sinabi na, “Napagpapêtgan yu amêsên ya nasaliw ku kan Naomi ya kaganawan lutan Elimelec buy ya luway anak nay silan Kilion buy si Mahlon. ¹⁰ Tangênên ku êt si Ruth ya taga Moab ya manan asawan Mahlon. Daygên kuy mani bagay ya ati amên manugêl la lagyun nati ya si Mahlon kaawyun na luta na. Amêsên, asê malitêpên mani kamag-anak na buy mani kabalayan na ya lagyu na. Sikaw wa magpapêtêg amêsên sa mani nalyari!”

¹¹ Pamakayari, sinabin mapuy mangatway mamunu sa balayan buy kaatag tawuy mititipun baydu sa pasbul, “Awu, napagpapêtgan yan ya mani nalyari. Si Ruth ya magin asawa mu, daygên ya dayin Panginuun un magin kaparisu lan Raquel buy si Lea ya nakaanak un mani nagin mani Israelita. Buy sikay Boaz, magin makapangyarian ka dayi sa Efrata. Buy ya tungkul kamu, matandan dayin kaganawan mani tawuy manugêl sa Betlehem. ^{f 12} Biyan ka dayin Panginuun malakêy anak sa kapamilatan kabataan na babayin abiin. Buy ya pamilya mu, magin kaparisu dayin pamilyan Perez ya anak Juda kan Tamar.”^g

Ya mani ninunun David

¹³ Kabay tinangên Boaz si Ruth. Sên ginêtan Boaz si Ruth, tinulutan Panginuun ya mabuktut ya. Pamakayari, nanganak yan liyaki. ¹⁴ Sinabin mani babayi kan Naomi, “Pan-ulimênên yan na Panginuun! Binyanan naka amêsên apu muy manaysay kamu. Matandan dayin kaganawan tawuy manugêl sa Israel ya tungkul sa anak ka ati! ¹⁵ Ya anak ka ati, mam-i yan saya buy pas-êy kamu kaparisu sabitun kabataan mu pun. Buy kaban tumwa ka, saysayên naka, gawan anak yan manuyang muy mangidu kamu. Igit yan mangêd kamu kaysa pituy anak ka liyaki.”

¹⁶ Pamakayari, inampun buy sinaysay Naomi ya anak ka abiin. ¹⁷ Sinabin mani babayi ya karanin balin Naomi, “Dilag anak ka liyaki si Naomi!” Buy pinalagyunan lay anak ka abiin un Obed. Si Obed sabay ya bapan Jesse. Buy si Jesse ya bapan David.

¹⁸ Amêsên, ya mani tawun ati, sabay silay layin Perez.

Si Perez ya bapan Hezron.

¹⁹ Si Hezron ya bapan Ram.

Si Ram ya bapan Aminadab.

²⁰ Si Aminadab ya bapan Nashon.

---

^f4:11 Sa panawun abitu, binêg un mani tawu ya Betlehem ya “Efrata”.

^g4:12 Si Tamar dayuan ya kaparisu yan Ruth ya dayuan.

Si Naason ya bapan Salmon.

²¹ Si Salmon ya bapan Boaz.

Si Boaz ya bapan Obed.

²² Si Obed ya bapan Jesse.

Buy si Jesse ya bapan David.